

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Szak/1/2017
Identifikačné číslo spisu: 7016201279
Dátum vydania rozhodnutia: 24.01.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7016201279.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci sťažovateľky (pôv. žalobkyňa): N. N. J., nar. XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť F. V., t. č. umiestnená v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce, Slovenská republika, zastúpenej Centrom právnej pomoci, so sídlom Námestie slobody 12, 810 00 Bratislava, IČO: 307 988 41, Kancelária Košice, Moyzesova 18, 040 41 Košice, proti žalovanému: Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Bratislava, Hrobákova 44, Bratislava, o správnej žalobe proti rozhodnutiu žalovaného č. PPZ-HCP-BA6-327-010/2016-AV z 12. novembra 2016, o kasačnej sťažnosti sťažovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 6. decembra 2016 č. k. 5Sa/36/2016-27, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky právoplatný rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 6. decembra 2016 č. k. 5Sa/36/2016-27 m e n í t a k , ž e r o z h o d n u t i e ž a l o v a n é h o z 12. n o v e m b r a 2016 č. PPZ-HCP-BA6-327-010/2016-AV z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

Najvyšší súd Slovenskej republiky n a r i a d ť u j e , a b y b o l a N. , š t á t n a p r í s l u š n o s ť F. , t o h o č a s u u m i e s t n e n á v Ú t v a r e p o l i c a j n é h o z a i s t e n i a p r e c u d z i n c o v S e č o v c e b e z o d k l a d n e p r e p u s t e n á z o z a i s t e n i a .

Sťažovateľke nárok na náhradu trov konania priznáva.

Odôvodnenie

I.
Pribeh a výsledky administratívneho konania

1. Rozhodnutím z 12. novembra 2016 č. PPZ-HCP-BA6-327-010/2016-AV (ďalej na účely rozsudku len „preskúmané rozhodnutie“) žalovaný podľa ustanovenia § 88 ods. 1 písm. c) zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej na účely rozsudku len „zák. č. 404/2011 Z.z.“) za účelom zabezpečenia prípravy alebo výkonu jeho prevozu podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a

mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (ďalej na účely rozsudku len „Dublinské nariadenie“) rozhodol o zaistení sťažovateľky (v prvostupňovom konaní žalobkyňa) so stanovením dĺžky doby zaistenia na čas nevyhnutne potrebný, najviac na dobu do 28.02.2017 v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce (ďalej na účely rozsudku len „ÚPZC Sečovce“).

2. Preskúmané rozhodnutie vychádza zo skutočnosti, že sťažovateľka bola zadržaná hliadkou policajného zboru na ulici Balkánska v Rusovciach, pričom následne bolo lustráciami v informačnom systéme Eurodac zistené, že je žiadateľom o azyl na území iného členského štátu (Maďarskej republiky), a preto v danom prípade žalovaný začal konanie vo veci zaistenia na účel zabezpečenia prípravy alebo výkonu jej prevozu podľa Dublinského nariadenia.

3. Žalovaný v preskúmanom rozhodnutí poukázal na nelegálnu migráciu sťažovateľky, ktorá po podaní žiadosti o azyl v Maďarskej republike túto krajinu neoprávnene opustila a cestovala do Spolkovej republiky Nemecko cez územie Slovenskej republiky. Z vyjadrení sťažovateľky ako aj z jej vyššie opísaného konania mal žalovaný za to, že na území schengenského priestoru nemá udelený pobyt podľa zák. č. 404/2011 Z.z., jej totožnosť nemožno ihneď zistiť, nakoľko nedisponuje žiadnym dokladom totožnosti, a z prv uvedeného jednoznačne vyplýva značné riziko úteku.

4. Vzhľadom na riziko zmarenia sledovaného cieľa (návratu do Maďarskej republiky), nakoľko Slovenská republika je v prípade účastníka konania iba tranzitnou krajinou, na ktorej území sťažovateľka nechce zotrvať, ako aj skutočnosť, že nedisponuje ubytovaním na území Slovenskej republiky a ani finančnými prostriedkami, žalovaný jej neuložil miernejšie opatrenia v zmysle § 89 zák. č. 404/2011 Z.z.

5. Žalovaný ďalej konštatoval, že dĺžka doby zaistenia, ktorú stanovil podľa § 88 ods. 4 zák. č. 404/2011 Z.z. do 28.02.2017 je potrebná na vykonanie všetkých úkonov potrebných na odovzdanie do Maďarskej republiky, pričom v danom prípade pôjde hlavne o zabezpečenie akceptácie jej prevzatia zo strany maďarský úradov, ako aj samotná príprava prevozu, jeho technické, materiálne, ako aj personálne zabezpečenie, pričom počas celej doby zaistenia bude skúmať, či trvá účel zaistenia podľa § 90 ods. 1 písm. d) zák. č. 404/2011 Z.z.

II.

Konanie na krajskom súde

6. Sťažovateľka podala proti preskúmanému rozhodnutiu na Krajský súd v Košiciach správnu žalobu vo veci zaistenia podľa Štvrtej hlavy Tretej časti zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) s nasledujúcimi žalobnými bodmi (§ 182 ods. 1 písm. e/ S.s.p.):

- zaistenie je v rozpore s čl. 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru o základných ľudských právach (ďalej len „Dohovor“) pretože je neúčelné a neefektívne,
- sťažovateľku nie je fakticky možné vrátiť na základe Dublinského nariadenia na územie Maďarskej republiky,
- žalovaný dôsledne neposúdil a nedostatočne zistil skutkový stav vo vzťahu k prijímacím podmienkam žiadateľov o azyl v Maďarskej republike,
- dĺžka jej zaistenia nie je odôvodnená,
- žalovaný sa nezaoberal realnosťou a faktickou vykonateľnosťou jej návratu na územie Maďarskej republiky.

7. Krajský súd v Košiciach v konaní podľa ust. § 221 a nasl. S.s.p. pri neformálnom posudzovaní žaloby (§ 206 ods. 3 S.s.p.) zistil, že jej nebolo možné vyhovieť z nasledujúcich dôvodov:

- zdôraznil, že predpokladom zaistenia sťažovateľky je naplnenie účelu zaistenia, ktorým má byť zabezpečenie prípravy alebo jeho výkonu podľa Dublinského nariadenia; sťažovateľka je žiadateľkou o azyl v Maďarskej republike,
- uviedol, že krajinám uplatňujúcim Dublinské nariadenie nebolo odporúčané pozastaviť odovzdávanie

príslušníkov tretích krajín do Maďarskej republiky. Zo žiadnych medzinárodných dokumentov nevyplýva, aby Maďarská republika bola považovaná za krajinu, kde by v prípade vrátenia žalobkyne do tejto krajiny jej tam hrozilo trestné stíhanie, prenasledovanie z náboženských alebo rasových motívov alebo iné neľudské zaobchádzanie, pričom dané žalobkyňa ani neuvádzala.

- konštatoval, že prípadným transferom do Maďarskej republiky v zmysle Dublinského nariadenia nedôjde k porušeniu článku 3 Dohovoru, ani článku 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.
- dĺžku doby zaistenia považoval za zákonnú a dostatočným spôsobom odôvodnenú.

III.

Konanie na kasačnom súde

A)

8. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľka v zákonnej lehote podala kasačnú sťažnosť z dôvodov uvedených v

- § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p., t.j. krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, ako aj
- § 440 ods. 1 písm. h) S.s.p., t.j. krajský súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu.

9. Sťažovateľka v nasledujúcich sťažnostných bodoch v súlade s § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. najmä uviedla, že krajský súd:

- sa nedostatočne vysporiadal s predloženou kópiou odpovede MV SR z 21.07.2016 č. KM-TO-2016/003968-007, z ktorej vyplýva, že od 15.06.2016 boli zrušené transfery žiadateľov o azyl do Maďarskej republiky na základe rozhodnutia maďarskej vlády, a preto sa aj v súčasnosti neuskutočňujú transfery žiadateľov o azyl do Maďarskej republiky,
- sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (analogia iuris kasačného súdu), ktorú sťažovateľka na niektorých rozhodovacích príkladoch (k povinnosti skúmania účelnosti zaistenia) prezentovala - krajský súd svoj odklon nijako neodôvodnil,
- dĺžka doby jej zaistenia nie je dostatočne odôvodnená,
- sa nedostatočne zaoberal námietkami, ktoré sťažovateľka prezentovala v správnej žalobe.

10. Sťažovateľka upozornila na novú skutočnosť, že dňa 16.12.2016 jej bolo doručené rozhodnutie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Mиграčného úradu - Dublinského strediska (ďalej len „Dublinské stredisko MÚ MV SR“) ČDK: MU-DS-398-8/2016-DŽ zo dňa 05.12.2016, ktorým bolo rozhodnuté o návrate sťažovateľky na územie Bulharska, ako krajiny zodpovednej za preskúmanie jej žiadosti o medzinárodnú ochranu podľa Dublinského nariadenia. Zdôraznila, že vyššie uvedený záver nekorešponduje s preskúmaným rozhodnutím, ktorého účelom je vrátenie sťažovateľky na územie Maďarskej republiky.

11. Navrhla, aby kasačný súd zmenil rozsudok krajského súdu tak, že rozhodnutie žalovaného zrušuje a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie a súčasne aby rozhodol o jej prepustení zo zaistenia.

B)

12. Žalovaný k vyššie uvedeným sťažnostným bodom stanovisko nezaujal.

IV.

Právny názor kasačného súdu

13. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podala sťažovateľka v skrátenej lehote včas (§ 443 ods. 2 písm. b/ S.s.p.) s prihliadnutím na neformálnosť posudzovania kasačnej sťažnosti (§ 453 ods. 2 v spojení s § 206 ods. 3 S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyseľne (§ 3 ods. 9

zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je v zmysle § 462 ods. 2 S.s.p. v spojení s § 230 ods. 1 písm. c) potrebné zmeniť tak, že ruší preskúmané rozhodnutie a vec žalovanému vracia na ďalšie konanie.

Rozhodol v lehote vymedzenej v ustanovení § 458 ods. 2 S.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 24. januára 2017 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

14. Kasačný súd v súvislosti s povinnosťou sťažovateľky uviesť dôvody kasačnej sťažnosti a viazanosťou nimi (§ 439 ods. 3 písm. a/ S.s.p.) zdôrazňuje, že ustanovenie § 440 ods. 1 S.s.p. predstavuje zákonodarcom vytvorený, štrukturálne diferencovaný (závisí od uhla právneho prieskumu zákonnosti rozhodnutí krajského súdu a postupu jeho vydaniu predchádzajúcemu) a striktne limitovaný súbor vzájomne sa vylučujúcich mimoriadnych sťažnostných dôvodov, a to výslovne objasnených právne zastúpenou sťažovateľkou s výnimkou zvýšenej súdnej ochrany (§ 453 ods. 2 S.s.p.), z ktorých iba jeden (výnimočne najmä v správnom trestaní jeden) sa musí v konaní o kasačnej sťažnosti naplniť, aby kasačný súd mohol využiť svoju kasačnú (§ 462 ods. 1 v spojení s § 441 S.s.p.) alebo revíziu (§ 462 ods. 2 S.s.p.) opravnú právomoc.

15. Sťažovateľka na prvom mieste namieta, že krajský súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu (kasačný dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. h/ S.s.p.). V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na to, že v zmysle ústavných princípov (čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky) pod ustálenou rozhodovacou praxou je nutné chápať aj doterajšiu rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako odvolacieho súdu (viď bod č. 9) vykonávanú podľa Piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Naopak s kasačným dôvodom uvedeným pod § 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p. (t.j. nesprávne právne posúdenie veci /merita/) zákonodarcu spája právnu situáciu, kedy krajský súd na správne a zákonným spôsobom zistený skutkový stav (§ 440 ods. 1 písm. f/ S.s.p.) bez vád zaťažujúcich jeho rozhodovanie (písmena a/ až f/) aplikuje právnu normu v merite veci bez možnosti opory v doterajšej ustálenej rozhodovacej praxi kasačného súdu.

16. Je nepochybné, že Najvyšší súd vo svojich doterajších rozhodnutiach (m.m. sp.zn. 1 Sža/31/2014 - citované sťažovateľkou na č.l. 44) zdôraznil nutnosť aktuálnych správ o krajine, do ktorej má byť štátny príslušník tretej krajiny vrátený. Takisto v inom rozsudku (m.m. sp.zn. 9 Sža/23/2010, resp. sp.zn. 1 Sža/7/2016 - tiež citované sťažovateľkou na č.l. 44) Najvyšší súd podčiarkol nielen povinnosť preveriť realitu vyhostenia cudzinca, ale aj skúmanie naplnenia účelu vyhostenia: „Logickým predpokladom zaistenia cudzinca je, že jeho účel môže byť naplnený, preto je potrebné pri rozhodovaní o zaistení cudzinca zvážiť, či je výkon správneho vyhostenia aspoň potenciálne možný“.

17. V tejto súvislosti musí kasačný súd poukázať na čl. 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru, ktorý má v zmysle čl. 7 ods. 5 ústavy Slovenskej republiky prednosť pre zákonmi Slovenskej republiky, podľa ktorého možno osobu pozbaviť osobnej slobody na základe postupu ustanoveného zákonom vtedy, ak ide o zákonné zatknutie, či iné pozbavenie osobnej slobody, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie štátu alebo osoby, proti ktorej sa vedie konanie o vypovedaní alebo vydaní. V zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, aby mohlo byť pozbavenie osobnej slobody zákonné, musí byť efektívne a účelné.

Z uvedeného potom vyplýva, že ak má byť pozbavenie osobnej slobody oprávnené, rozhodnutie musí byť vydané zákonom stanoveným postupom a musí byť efektívne a účelné, pričom všetky podmienky musia byť splnené súčasne. Pri absencii niektorej z nich nemožno hovoriť o oprávnenom pozbavení osobnej slobody jednotlivca (v prejednávanej veci sťažovateľky).

18. Ďalej musí kasačný súd zdôrazniť viazanosť členského štátu (zásada lojality) v zmysle čl. 4 ods. 3

Zmluvy o Európskej únii v spojení s čl. 7 ods. 2 ústavy Slovenskej republiky (t.j. aj orgánov výkonnej moci, kam žalovaný nepochybne patrí) právne záväznými aktmi orgánov Európskej únie, pričom z uvedenej viazanosti vyplýva nielen pasívna povinnosť členského štátu akceptovať úniový poriadok ako celok, ale na druhej strane aj jeho aktívna povinnosť vytvoriť podmienky, najmä pre aplikačnú prax, na jeho riadne uplatňovanie. Spomedzi nich pre oblasť azylovej a utečeneckej agendy významné miesto zaujíma Dublinské nariadenie, ktoré okrem iného upravuje aj postup členského štátu, ak sa na jeho území nachádza štátny príslušník tretej krajiny bez cestovných dokladov, ktorý podľa získaných informácií už požiadal o medzinárodnú ochranu v inom členskom štáte (t.j. pre prejednávajúcu vec Maďarská republika ako zodpovedný členský štát).

19. Podľa kasačného súdu je v zmysle vyššie citovanej judikatúry povinnosťou krajského súdu preveriť, či žalovaný skúmal účel zaistenia - teda či realizácii účelu zaistenia nebránia akékoľvek právne alebo faktické prekážky alebo či účel zaistenia naďalej trvá (§ 90 ods. 1 písm. d/ zák. č. 404/2011 Z.z.). Pritom z preskúmaného rozhodnutia pre krajský súd jednoznačne vyplývalo, že sťažovateľka bola zaistená v zmysle ustanovenia § 88 ods. 1 písm. c) zák. č. 404/2011 Z.z. za účelom zabezpečenia prípravy alebo výkonu jej prevozu podľa Dublinského nariadenia, t.j. s logicky očakávanou aplikáciou tohto úniového nariadenia obidvomi členskými štátmi.

Na základe nižšie uvedených záverov sa kasačný súd nestotožnil s odôvodnením, ktoré krajský súd prezentoval najmä v bode 49 rozsudku.

20. Predovšetkým musí kasačný súd zdôrazniť, že žalovaný pred vydaním preskúmaného rozhodnutia, ale aj v priebehu súdneho konania o prieskume uvedeného rozhodnutia mal preverovať, či kompetentné orgány proces podľa Dublinského nariadenia začali a aké úkony sa v tejto veci vykonali, pretože od časovej postupnosti závisel samotný účel zaistenia, nakoľko jeho reálnosť (realizovateľnosť účelu) je vždy nevyhnutnou podmienkou zákonnosti zaistenia.

21. Z preskúmaného rozhodnutia o zaistení sťažovateľky za účelom vrátenia podľa § 88 ods.1 písm. c/ zák. č. 404/2011 Z. z. nevyplýva, že konaniu o zaistení sťažovateľa predchádzalo tzv. Dublinské konanie v rozsahu v zmysle čl. 25 a nasl.; rovnako z neho nevyplýva, že by maďarská strana bola v rámci Dublinského konania oslovená so žiadosťou o prijatie sťažovateľky na jej územie. Takáto skutočnosť nevyplýva ani z obsahu administratívneho spisu žalovaného, ktorého súčasťou je iba oznámenie z 12.11.2016 adresované Dublinskému stredisku MÚ MV SR o zadržaní štátnych príslušníkov tretích krajín na území Slovenskej republiky, obsahujúce žiadosť o preskúmanie podmienok a následné začatie tzv. Dublinského konania. Žalovaný tiež vo svojom podaní z 23.11.2016 navyše konštatoval, že: „K dnešnému dňu nebolo žalovanému oznámené, že takéto konanie nie je, ako to žalobca uvádza, efektívne a účelné z dôvodu, že Maďarsko aj v súčasnej dobe pozastavilo či odmietlo transfer žiadateľov o azyl. “

22. Čl. 25 Dublinského nariadenia upravuje postup dožiadaného členského štátu po prijatí žiadosti, okrem iného z neho vyplýva, že jeho prípadná pasivita v určených lehotách (a teda aj absencia odpovede na dožiadanie zo strany tohto štátu) sa považuje za akceptovanie dožiadania. Následne s poukazom na čl. 29 ods. 1 Dublinského nariadenia je žiadajúci členský štát, po porade s dožiadaným štátom, akonáhle to je prakticky možné a najneskôr v lehote šiestich mesiacov od akceptovania dožiadania, povinný odovzdať žiadateľa o medzinárodnú ochranu; v opačnom prípade nasleduje postup uvedený v čl. 28 ods. 3 posledný bod Dublinského nariadenia.

Podľa článku 25 ods. 1 Dublinského nariadenia dožiadaný členský štát vykoná potrebné kontroly a rozhodne o dožiadaní o prijatie dotknutej osoby späť čo najskôr a v každom prípade najneskôr do jedného mesiaca odo dňa doručenia dožiadania. Ak sa dožiadanie zakladá na údajoch získaných zo systému Eurodac, uvedená lehota sa skráti na dva týždne.

Podľa článku 25 ods. 2 Dublinského nariadenia nekonanie v lehote jedného mesiaca alebo dvoch týždňov uvedených v odseku 1 sa považuje za akceptovanie dožiadania a ukladá povinnosť prijať späť dotknutú

osobu, ako aj povinnosť zabezpečiť náležité opatrenia pre jej príchod.

Podľa článku 28 ods. 1 Dublinského nariadenia členské štáty nezaistia osobu len z toho dôvodu, že v súvislosti s ňou prebieha konanie podľa tohto nariadenia.

Podľa článku 28 ods. 2 Dublinského nariadenia platí, že ak existuje značné riziko úteku, členské štáty môžu dotknutú osobu zaistiť na účely zabezpečenia konania o odovzdaní v súlade s týmto nariadením, a to na základe individuálneho posúdenia a len vtedy, ak je zaistenie primeraným opatrením a nie je možné účinne uplatniť iné, miernejšie alternatívne donucovacie opatrenia.

Podľa článku 28 ods. 3 Dublinského nariadenia zaistenie musí byť čo najkratšie a nesmie trvať dlhšie, než je opodstatnene nevyhnutné na riadne vykonanie požadovaných administratívnych postupov až do uskutočnenia odovzdania podľa tohto nariadenia.

Ak je osoba zaistená podľa tohto článku, lehota na podanie dožiadania o prevzatie alebo prijatie späť nesmie presiahnuť jeden mesiac od podania žiadosti. Členský štát, ktorý vedie konanie podľa tohto nariadenia, požiada v takom prípade o urýchlenú odpoveď. Táto odpoveď musí byť poskytnutá do dvoch týždňov od prijatia dožiadania. Ak nedôjde k poskytnutiu odpovedi v tejto dvojtýždňovej lehote, považuje sa to za akceptovanie dožiadania a má za dôsledok povinnosť prevziať alebo prijať späť osobu, ako aj povinnosť zabezpečiť potrebné opatrenia na jej príchod.

Ak je osoba zaistená podľa tohto článku, jej odovzдание zo žiadajúceho členského štátu do zodpovedného členského štátu sa vykoná ihneď, ako je to možné, najneskôr však do šiestich týždňov od implicitného alebo výslovného akceptovania dožiadania o prevzatie alebo prijatie späť dotknutej osoby iným členským štátom alebo odvtedy, keď zanikol odkladný účinok odvolania alebo preskúmania podľa článku 27 ods. 3.

Ak žiadajúci členský štát nedodrží lehoty na podanie dožiadania o prevzatie alebo prijatie späť, alebo ak sa odovzдание nevykoná v šesťtýždňovej lehote uvedenej v treťom pododseku, osoba nesmie byť dlhšie zaistená. Články 21, 23, 24 a 29 sa naďalej zodpovedajúcim spôsobom uplatňujú.

23. Okrem právneho mechanizmu ustanoveného v Dublinskom nariadení, na základe ktorého, podľa informácií obsiahnutých v spise a podľa vyjadrení sťažovateľky i žalovaného o skutkových okolnostiach, je možné očakávať, že Maďarská republika ako zodpovedný členský štát by mala byť povinná sťažovateľku prijať, sťažovateľka v sťažnostných bodoch namietala, že krajský súd sa nezaoberal s faktickou otázkou, či je možné dôvodne očakávať, že si Maďarská republika svoju povinnosť prijať sťažovateľku splní.

24. Žalovanému z jeho činnosti malo byť známe, ako správne tvrdila sťažovateľka, že Maďarská republika od 15. júna 2016 zrušila či pozastavila na základe rozhodnutia svojej vlády tzv. dublinské transfery (čo kasačný súd zistil z odpovede Ministerstva vnútra Slovenskej republiky na žiadosť o prístupnenia informácií z 21. júla 2016, ktorá je založená v priloženom administratívnom spise).

Keďže teda Maďarská republika len pred niekoľkými mesiacmi prestala prijímať dotknuté osoby, kasačný súd by očakával, že žalovaný v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia bude nielen poukazovať na právnu úpravu, ale že sa bude zaoberať i dôsledkami uskutočniteľnosti predpokladaného postupu, resp. riešením možných problémov s týmto stavom vyvolaných a možnými dopadmi na sťažovateľku. S ohľadom na intenzitu zásahu do osobnej slobody sťažovateľky zaistením je totiž nevyhnutné individuálne posúdenie účelnosti zaistenia aj v kontexte dôslednej realizácie Dublinského nariadenia v súlade so zásadou lojality (viď bod č. 18).

25. Kasačný súd považuje v tejto súvislosti za nedostatok konania, že žalovaný sa touto skutkovou otázkou nezaoberal ani potom, ako bol vyzvaný na vyjadrenie k žalobe, v ktorej sa spomenutá informácia nachádza. V súvislosti s povinnosťou po celý čas zaistenia skúmať, či trvá účel zaistenia vyplývajúcou z ust. § 90 ods. 1 písm. d) zák. č. 404/2011 Z.z. bolo namieste očakávať, že žalovaný sa

bude aktívne zaujímať a súčasne starostlivo preskúma aktuálnu situáciu a nebude vo vyjadrení k žalobe len konštatovať, že v súčasnej dobe nemá informáciu, že by zo strany Maďarskej republiky bol pozastavený transfer dotknutých osôb.

26. Navyše s prihliadnutím na vyššie citovaný čl. 25 Dublinského nariadenia žalovaný v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia vôbec neobjasnil, či disponoval informáciou o začatí komunikácie s kompetentným orgánom Maďarskej republiky ako zodpovedným členským štátom. Ak proces dožiadania o prijatie dotknutej osoby nebol slovenským kompetentným orgánom začatý, potom je povinnosťou žalovaného objasniť zákonné dôvody, ktoré ho za tejto situácie, napriek hrozbe možnosti odmietnutia prijatia sťažovateľky po uplynutí lehoty stanovenej v Dublinskom nariadení, viedli nielen k vydaniu preskúmaného rozhodnutia, ale ho nevedli k prehodnoteniu účelu zadržania v zmysle spomenutých (viď bod č. 17) kritérií o účelnom a efektívnom pozbavení osobnej slobody sťažovateľky.

V prípade nežiadania takejto informácie možno konštatovať, že žalovaný nepriamo uznáva oprávnenosť de facto nároku sťažovateľky zotrvať na území Slovenskej republiky bez platných cestovných dokladov. Takýto prístup žalovaného k aplikácii Dublinského nariadenia sa kasačnému súdu javí ako neprípustný. Z uvedených dôvodov kasačný súd dospel k záveru o potrebe zmeny rozsudku krajského súdu a zrušenia preskúmaného rozhodnutia v súlade s ustanovením § 462 ods. 2 S.s.p.

27. Skutočnosti, že žalovaný pochybil v procese skúmania reálnosti dosiahnutia účelu zaistenia, t.j. odovzdania sťažovateľky na územie Maďarskej republiky podľa Dublinského nariadenia, nasvedčuje aj sťažovateľkou predložené (bod 10 tohto rozsudku) rozhodnutie Dublinského strediska MÚ MV SR ČDK: MU-DS-398-8/2016-DŽ zo dňa 05.12.2016, ktorým bolo rozhodnuté o návrate sťažovateľky na územie Bulharska, ako krajiny zodpovednej za preskúmanie je žiadosti o medzinárodnú ochrany podľa Dublinského nariadenia. Z vyššie uvedeného vyplýva, že ani žalovaný doposiaľ neustálil, na územie ktorého štátu má byť sťažovateľka odovzdaná.

28. V kontexte vyššie citovaných rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veciach administratívneho zaistenia (viď bod 16 tohto rozsudku) je povinnosťou žalovaného obstaráť dostatok informácií ohľadom krajiny do ktorej má byť štátny príslušník tretej krajiny odovzdaný, ako aj schopnosť daného štátu prevziať takúto osobu. Na základe týchto skutočností potom žalovaný môže pri rozhodovaní o zaistení cudzinca zväžiť, či je dosiahnutie účelu zaistenia aspoň potenciálne možné.

Avšak z obsahu preskúmaného rozhodnutia žalovaného, ako aj z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že žalovaný vo vzťahu k Bulharsku splnenie vyššie uvedených podmienok neskúmal, nakoľko nemal ani vedomosť o tom, že táto krajina je zodpovednou za posúdenie žiadosti sťažovateľky o medzinárodnú ochranu.

29. Kasačný súd preto prisvedčil aj sťažnostnému bodu sťažovateľky, v ktorom uvádzala, že z dôvodu nesúladu medzi obsahom preskúmaného rozhodnutia a skutočného stavu veci (v otázke krajiny, do ktorej táto má byť odovzdaná) jej nebolo umožnené účinne namietat' a brániť sa voči zaisteniu za účelom odovzdania do Bulharska.

30. Vo vzťahu k ďalšiemu dôvodu kasačnej sťažnosti, t.j. že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (kasačný dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p.) musí kasačný súd s prihliadnutím na zásadu kontinuálneho výkonu štátnej moci (čl. 1 ods. 1 veta prvá ústavy Slovenskej republiky) zdôrazniť, že doterajšia ustálená judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky chápe takto sformulovaný sťažnostný dôvod (viď aj bod č. 14) zakotvený v § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p. vo vzťahu k meritu prejednávanej veci, t.j. na prvom mieste ako nesprávnu aplikáciu právnej normy (hypotéza ako právny skutkový stav a dispozícia) na riadne zistený faktický skutkový stav vyplývajúci z merita veci, na druhom mieste ako nesprávny výber ustanovenia a v neposlednom rade ako nesprávny výber právneho predpisu.

31. Navyše právnym posúdením veci je analytická činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení

vyvodzuje čiastkové právne závery a spätnou aplikáciou vybranej právnej normy preveruje splnenie požiadavky úplne a riadne zisteného skutkového stavu. Toto je základným poslaním správneho súdu pri prieskume zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy, pričom nielen situácia „res iudicata“ tvorí rozhodovaciu prekážku ale aj ustálená rozhodovacia prax kasačného súdu ako relevantný precedens v súlade s čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky vytvára zákonodarcom akceptovanú rozhodovaciu prekážku.

32. V súvislosti s uvedeným kasačný súd konštatuje, že v aplikačnom postupe krajského súdu pri rozhodovaní o merite sporu nezistil tak závažné a hrubé nedostatky právneho posúdenia v merite veci, aby z tohto dôvodu zrušil alebo zmenil napadnutý rozsudok krajského súdu; preto tento dôvod kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako irelevantný.

33. Pokiaľ ide o ostatné sťažnostné body sťažovateľky vytykajúce dĺžku zaistenia, kasačný súd sa stotožnil s ich posúdením krajským súdom (bod č. 53 jeho rozsudku) a tieto vyhodnotil ako nedôvodné.

V.

34. Kasačný súd na základe vyššie uvedených úvah konštatuje, že krajský súd dospel k nesprávnemu záveru, keď preskúmané rozhodnutie potvrdil. Nakoľko samotné preskúmané rozhodnutie v spojení s konaním, ktoré mu predchádzalo, trpí vadami, ktoré ho činia nezákonným, kasačný súd nezrušil napadnutý rozsudok, ale považoval za potrebné rozhodnúť v zmysle § 462 ods. 2 v spojení s § 457 ods. 1 S.s.p. tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Podľa § 462 ods. 2 S.s.p. ak kasačný súd dospeje k záveru, že napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy nie je v súlade so zákonom, a krajský súd žalobu zamietol, môže rozhodnutie krajského súdu zmeniť tak, že zruší rozhodnutie orgánu verejnej správy a vec mu vráti na ďalšie konanie.

35. Vzhľadom na zrušenie preskúmaného rozhodnutia kasačný súd rozhodol o bezodkladnom prepustení sťažovateľky zo zaistenia v zmysle čl. 15 ods. 2 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území („návratová smernica“), ako aj čl. 5 ods. 4 Dohovoru, ktoré zakotvujú povinnosť nariadiť prepustenie osoby, ktorej zaistenie bolo nezákonné.

36. O nároku na náhradu trov konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 S.s.p. tak, že sťažovateľke, ako úspešnému účastníkovi konania o kasačnej sťažnosti, trovy tohto konania priznal. V zmysle § 175 ods. 2 S.s.p. v spojení s dôvodovou správou k § 467 S.s.p. (teleologický výklad) o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením krajského súdu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nie je prípustný.